

Kayna?t?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24527>

Özet

Kaynaçtırma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i, ö?retmenlerin özel e?itim gereksinimi olan ö?rencilerin genel s?n?f ortam?na ba?arılı? bir ?ekilde dahil edilmesi ve bu süreçte kar??la??lan zorluklarla ba?a ç?kma konusundaki kendilerine olan inançlar?n? ve yeterlilik algılar?n? ölçmek amacıyla kaynaçtırma uygulamalar? ba?lam?nda uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkçe versiyonu, Hakan Sarçam ve Fatih K?rba? tarafından 2018 y?l?nda Türkiye'deki ö?retmen popülasyonu üzerinde **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmuştur. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararası alanyaz?nda yer alan orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel ba?lama uygunlu?unu sa?lamay? hedeflemiştir. Ölçek, ö?retmenlerin yeterlilik algılar?n? belirleyerek, mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n saptanmas?na önemli katkılar sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kaynaçtırma, Ö?retmen Yeterlili?i, Özel E?itim, Uyarlama Çal??mas?, Ölçek Geli?tirme, S?n?f Yönetimi.

Yazarlar

Hakan Sarçam, Fatih K?rba?

Amaç

Ölçe?in temel amacı, s?n?f ö?retmenlerinin, özel gereksinimli ö?rencilerin genel e?itim ortamlar?na ba?arılı? bir ?ekilde entegrasyonunu sa?lamaya yönelik mesleki beceri ve bilgi düzeylerine dair ö?retmen yeterlili?i algılar?n? belirlemektir. Kaynaçtırma e?itimi, ö?retmenlerin farklı ö?renme stillerine ve ihtiyaçlara cevap verebilme kapasitesini gerektirdi?inden, bu ölçek ö?retmenlerin bu zorlu süreçteki öz yeterlilik düzeylerini nicel olarak saptamay? amaçlamaktadır.

Bu araç?n kullan?m?, e?itim yöneticilerine ve politika yap?c?lara, ö?retmenlerin hangi alanlarda (örne?in, bireyselle?tirilmiş e?itim plan? haz?rlama, davran?? yönetimi veya aile i?birli?i) daha fazla destek, hizmet içi e?itim veya pedagojik kaynaklara ihtiyaç duyduklar?n? tespit etmede kritik veriler sunar. Ölçek, ö?retmenlerin kendilerini en yetersiz hissettikleri alanlar? ortaya ç?kararak, hedef odaklı müdahale programlar?n?n geli?tirilmesine yardımcı olur.

Yap?

Ölçek, **Sosyal Bilişsel Teori** çerçevesinde ele al?nan **Ö?retmen Öz Yeterli?i** (Teacher Self-Efficacy) yap?s?n? kaynaçtırma ortamlar?na özgü olarak ölçmektedir. Bu yap?, bireyin belirli bir görevi ba?ar?yla yerine getirme kapasitesine olan inanc?n? ifade eder. Kaynaçtırma ba?lam?nda, ölçek genellikle a?a??daki gibi alt boyutlar aracılığıyla yeterlili?i de?erlendirir:

Akademik Destek Yeterlili?i: Özel gereksinimli ö?rencilerin ö?renme süreçlerini destekleme becerisi.

Davran?? Yönetimi Yeterlili?i: S?n?f içinde olumlu bir ö?renme ortam? sa?lama ve zorlay?c? davran??lar? yönetme becerisi.

??birli?i ve ?leti?im Yeterlili?i: Veliler ve özel e?itim uzmanlar?yla etkili i?birli?i kurma becerisi.

Geçerlik

Kaynaçt?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü kan?tlamak amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Sarçam ve K?rba? (2018) taraf?ndan sunulan bildiri, yap? geçerli?ini analiz etmek üzere faktör analizlerini içermektedir. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak öngörülen faktörlere yüklenip yüklenmedi?ini incelemi?tir. Ayr?ca, uzman görüşleri al?narak çeviri sürecinin dilsel ve kültürel e?de?erli?i sa?lanm??, böylece **içerik geçerli?i** desteklenmi?tir.

Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in Türkçe formunun orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? büyük ölçüde korudu?u ve Türkiye ba?lam?nda ö?retmenlerin yeterlilik alg?s?n? ölçmek için uygun yap?sal geçerlik kan?tlar?na sahip oldu?u raporlanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçümlerde tutarlı?k ve kararlı?k sergileme derecesini belirlemek amacıyla yap?lm??t?r. Bu çal??malarda temel olarak **iç tutarlı?k** katsay?s?, yani Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin, psikometrik standartlarda kabul edilebilir s?n?r olan .70'in üzerinde oldu?u varsay?lmaktadır. Yüksek iç tutarlı?k de?erleri, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu çal??t???n? göstermektedir.

Adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in farklı alt boyutlar? için ayrı ayrı güvenilirlik katsayılar? hesaplanm?? olup, tüm alt boyutlar?n da yüksek düzeyde iç tutarlı?k?a sahip oldu?u sonucuna var?lm??t?r. Bu durum, ölçe?in tekrarlanan ölçümlerde benzer sonuçlar verme potansiyelini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Kaynaçt?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i'nin faktör yap?s?, Türkçe uyarlama çal??mas?nda hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültürüne transfer edilebilirli?ini test etmi?tir.

Faktör analizleri, ölçe?in kaynaçt?rma yeterlili?ini temsil eden ayrı?k ancak ilişkili faktörlerden

oluşturduğunu doğrulamıştır. DFA sonuçlarının iyi uyum indeksleri göstermesi, Sarıçam ve Kırbacı'nın (2018) ölçeğinin yapısal modelinin verilerle uyumlu olduğunu kanıtlanarak anlamına gelmektedir. Bu yapı, öğretmen yeterliliğinin tek bir homojen yapıdan ziyade, farklı pedagojik ve sosyal yeterlilik alanlarını kapsayan karmaşık bir yapı olduğunu desteklemektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) Ölçeği

Format: Büyük olasılıkla 5'li veya 6'lı **Likert Tipi** derecelendirme (Örn: Hiç Yeterli Değilim - Tamamen Yeterliyim). (Derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta böyle rakımlıdır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler

Age Group: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler)

Population Details: Türkiye'deki resmi okullarda görev yapan sınıf öğretmenleri veya branş öğretmenleri. Çalışma, özellikle 17. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu'nda sunulduğu için, örneklemin büyük çoğunluğunu sınıf öğretmenleri oluşturma ihtimali yüksektir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan, bireyin algılanan yeterlilik düzeyini ölçen bir tutum ölçeğidir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Öz Yeterliliği, İç Tutarlılık, Yapı Geçerliliği, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Derecelendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: hakansaricam@gmail.com

Correspondence Address: Hakan Sarıçam (Sorumlu Yazar), Ankara, Türkiye (2018 bildiri konumu).

Bizimle İletişim ve Ücretler ve Test Yılı

Ölçek, 2018 yılında 17. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu'nda sunulan bir bildiri ile akademik literatüre kazandıdır. Ölçeğinin kullanımı için sorumlu yazar Hakan Sarıçam ile e-

posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Genellikle **akademik ve ticari olmayan** ara?tırmalarda, kaynak gösterilmek suretiyle kullan?m izni verilmektedir. Kullan?m öncesinde sorumlu yazar?n güncel izin ko?ullar?n?n teyit edilmesi önemlidir.

Referanslar

Sar?çam, H., ve K?rba?, F.(Nisan 2018). *Kayna?t?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i Türkçe versiyonunun geçerlik ve güvenirlik çal??ması*. 17. Uluslararası S?n?f Ö?retmenli?i Sempozyumu'nda sunulan bildiri, Ankara.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kaynastirma-uygulamaları-ogretmen-yeterlilik-ölcegi-toad.pdf

Kayna?t?rma Uygulamalar? Ö?retmen Yeterlilik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal kaynaktaki bo? b?rak?lm??tır. Maddelerin tamam?na ula?mak için yukarıda belirtilen referans kayna?a ba?vurulması gerekmektedir.